

**TYÖ- JA TASA-  
ARVOASIAINVALIOKUNNAN LAUSUNTO  
2/2002 vp**

**Hallituksen esitys uudistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä laiksi Euroopan sosiaalisen peruskirjan ja siihen liittyvän lisäpöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain kumoamisesta**

*Ulkoasiainvaliokunnalle*

**JOHDANTO**

***Vireilletulo***

Eduskunta on 18 päivänä joulukuuta 2001 lähettäessään hallituksen esityksen uudistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä laiksi Euroopan sosiaalisen peruskirjan ja siihen liittyvän lisäpöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain kumoamisesta (HE 229/2001 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi ulkoasiainvaliokuntaan samalla määrännyt, että työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunnan on annettava asiasta lausunto ulkoasiainvaliokunnalle.

***Asiantuntijat***

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- linjanjohtaja Marcus Laurent, ulkoasiainministeriö
- tasa-arvovaltuutettu Pirkko Mäkinen, tasa-arvovaltuutetun toimisto
- johtaja Leo Suomaa, neuvotteleva virkamies Riitta-Maija Jouttimäki, neuvotteleva virkamies Päivi Romanov ja neuvotteleva virkamies Raimo Salonen, sosiaali- ja terveysministeriö

- hallitusneuvos Raila Kangasperko, hallitusneuvos Esa Lonka, hallitussihteeri Liisa Saastamoinen ja erikoissuunnittelija Meri-Sisko Eskola, työministeriö
- lakimies Jari Hellsten ja lakimies Olavi Sulunen, Suomen Ammattijärjestöjen Keskusliitto SAK
- yksikönjohtaja Leila Kostiainen ja lakimies Juri Aaltonen, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK
- neuvottelujohtaja Markku Lemmetty, Akava
- talouspoliittinen asiamies Simo Pinomaa ja asiamies Jyrki Hollmén, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto TT
- kansainvälisten asiain päällikkö Martti Huttunen, Palvelutyönantajat
- suunnittelupäällikkö Pertti Rauhio ja lainopillinen asiamies Risto Tuominen, Suomen Yrittäjät
- neuvottelupäällikkö Marjut Sassi, Terveysten- ja sosiaalihuoltoalan ammattijärjestö TEHY
- osastopäällikkö Leena Linnainmaa, Keskuskauppakamari
- professori Matti Mikkola.

## HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Euroopan neuvostossa vuonna 1996 tehdyn uudistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan, joka korvaa vuonna 1961 tehdyn Euroopan sosiaalisen peruskirjan ja siihen vuonna 1988 tehdyn lisäpöytäkirjan. Uudistuksessa Euroopan sosiaaliseen peruskirjaan on lisätty joitakin uusia oikeuksia ja joidenkin määräyksien sisältöä on muutettu vastaamaan muuttuneita olosuhteita. Vuonna 1995 tehty järjestökanteluja koskeva lisäpöytäkirja jää erillisenä voimaan.

Euroopan sosiaalinen peruskirja on ns. menu-tyyppinen sopimus, josta kukin sopimusvaltio

voi valita II osan määräyksistä III osan määrittämissä rajoissa ne sopimusmääräykset, joihin se sitoutuu. Jokaisen on ilmoitettava sitoutuvansa vähintään kuuteen seuraavista keskeisimmistä artikloista: 1, 5, 6, 7, 12, 13, 16, 19 ja 20. Tämän lisäksi jokaisen tulee ilmoittaa sitoutuvansa vähintään 16:een uudistetun peruskirjan artiklaan tai sen 63 kohtaan. Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että Suomi sitoutuu uudistettuun peruskirjaan kaikilta muilta osin paitsi eräiden sellaisten oikeuksien osalta, joihin Suomi ei sitoutunut vuonna 1991 liittyessään peruskirjaan.

## VALIOKUNNAN KANNANOTOT

### *Perustelut*

#### *Yleistä*

Suomi liittyi vuonna 1961 tehtyyn Euroopan sosiaaliseen peruskirjaan vuonna 1991. Yhdessä YK:n taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen (TSS-sopimus) kanssa Euroopan sosiaalinen peruskirja sisältää Suomen tärkeimmät ihmisoikeusvelvoitteet taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien alalla. Valtaosa sosiaalisessa peruskirjassa turvatuista oikeuksista käsittelee työoikeutta, työsuojelua ja tasa-arvoa, joten sopimus on hyvin merkittävä työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunnan toimialan kannalta.

Uudistettuun Euroopan sosiaaliseen peruskirjaan on lisätty joitakin uusia oikeuksia ja joidenkin määräysten sisältöä on muutettu, jotta peruskirja vastaisi paremmin tapahtuneita sosiaalisia muutoksia. Peruskirjan uudistuksen tarkoituksena on ollut, ettei nykyistä suojan tasoa alenneta. Valiokunnan toimialaan liittyvät muutokset tähtäävät ennen kaikkea työntekijöiden osallistumisoikeuksien lisäämiseen, työ- ja perhe-elämän yhteensovittamiseen sekä sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseen. Valiokunnan toimialaan liittyviä uusia artikloita ovat: oikeus

suojeluun työsuhteen päättämisen yhteydessä (24 artikla), työntekijöiden oikeus saataviensa turvaamiseen työnantajan maksukyvyyttömyystilanteissa (25 artikla), oikeus ihmisarvoiseen kohteluun työssä (26 artikla), perheellisten työntekijöiden oikeus tasa-arvoisiin mahdollisuuksiin ja tasa-arvoiseen kohteluun (27 artikla), työntekijöiden edustajien oikeus suojeluun yrityksessä ja heille annettavat toimintamahdollisuudet (28 artikla) sekä oikeus saada tietoa ja neuvotella joukkoottisanomismenettelyissä (29 artikla). Valiokunta pitää tärkeänä, että Suomi sitoutuu kaikkiin näihin uusiin artikloihin, kuten hallitus on esittänyt.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että Suomi sitoutuu uudistettuun peruskirjaan lukuunottamatta 3 artiklan 2 ja 3 kohtia (työturvallisuus- ja työterveysmääräysten sekä työsuojelumääräysten noudattamisen valvonta), 4 artiklan 1 kohtaa (oikeus kohtuulliseen palkkaan), 4 artiklan 4 kohtaa (kohtuullisen irtisanomisajan pituus), 7 artiklan 6 kohtaa (nuorten työntekijöiden ammatilliseen koulutukseen osallistumisaian lukeminen työaikaan), 7 artiklan 9 kohtaa (nuorten työntekijöiden lääkärintarkastukset), 8 artiklan 1 kohtaa (pakollinen äitiysvapaa), 8 artiklan 3 kohtaa (imetysvapaa), 8 artiklan 5 kohtaa (raskaana olevien, äskettäin synnyttäneiden

naisten ja imettävien äitien työskentelyn kieltäminen maanalaisessa kaivostoiminnassa tai muussa vaarallisessa työssä) sekä 19 artiklan 10 kohtaa (itsenäisille ammatinharjoittajille ulkomaisina työntekijöinä turvattava apu ja suojelelu). Nämä kaikki kohdat ovat sellaisia, joihin Suomi ei sitoutunut myöskään vuonna 1991 liittyessään peruskirjaan.

Valiokunta toteaa, että sosiaalisella peruskirjalla turvatut oikeudet ovat keskeisiä ihmis- ja perusoikeuksia, joilla on työelämässä tärkeä merkitys. Suomen kansainvälisen kuvan kannalta on tärkeää, että Suomi pystyy sitoutumaan sopimukseen mahdollisimman täysimääräisesti. Valiokunta pitääkin välttämättömänä, että hallitus selvittää, miten maamme lainsäädäntöä ja käytäntöjä tulisi kehittää, jotta Suomi voisi mahdollisimman pikaisesti sitoutua myös niihin artikloihin, joihin nyt ei ehdoteta sitouduttavan.

Valiokunta käsittelee tässä lausunnossaan tarkemmin artikloja 3, 4, 7 ja 8, joihin Suomi ei esityksen mukaan kaikilta osin sitoutuisi. Lisäksi valiokunta käsittelee 2 artiklan 4 kohdan soveltamiseen liittyvää kysymystä säteilylomasta.

#### *Itsenäisten ammatinharjoittajien työsuojelu (3 artiklan 2 ja 3 kohta)*

Hallitus esittää, että Suomi ei sitoutuisi 3 artiklan 2 ja 3 kohtiin, koska niiden mukaisten työturvallisuus- ja työterveysmääräysten sekä työsuojelumääräysten noudattamisen valvonnan on peruskirjan valvontakäytännössä edellytetty kattavan myös itsenäiset yrittäjät. Suomessa itsenäiset yrittäjät eivät ole edellytetyssä laajuudessa näiden määräysten piirissä.

Perustuslakivaliokunnan asiasta antamassa lausunnossa (PeVL 4/2002 vp) katsotaan, että Suomen perustuslain työvoiman suojelua koskeva säännös ulottuu kaikkiin heidän valitsemastaan toimeentulomuodosta riippumatta. Valiokunta pitää työturvallisuuslakia tässä suhteessa puutteellisena ja katsoo, että asiaan tulee kiinnittää huomiota käynnissä olevan kokonaisuudistuksen yhteydessä. Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan perustuslaki puoltaa Suomen sitoutumista 3 artiklaan kokonaisuudessaan.

Työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunnan asiasta saaman selvityksen mukaan artiklan valvontakäytännössä itsenäisten ammatinharjoittajien tarve välttää työn ja työolojen fyysisiltä ja psyykkisiltä vaaroilta on rinnastettu työntekijöihin kohdistuvan suojelun tarpeeseen. Vastaava tulkintalinja tulee todennäköisesti koskemaan myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan työsuojelukohdtaa.

Suomen työmarkkinoilla on viime aikoina tapahtunut toimintojen ulkoistamista, jonka seurauksena monet työsuhteessa olleet työntekijät joutuvat nykyisin suorittamaan työtehtäviään muodollisesti itsenäisinä yrittäjinä, mutta tosiasiallisesti usein riippuvaisina yhdestä toimeksiantajasta. Tämä kehitys korostaa valiokunnan käsityksen mukaan tarvetta laajentaa työturvallisuus- ja -terveysmääräysten soveltamisalaa myös itsenäisiin ammatinharjoittajiin. Valiokunta pitää tärkeänä, että hallitus pikaisesti selvittää, mitä muutoksia Suomen lainsäädäntöön ja työsuojelun valvontakäytäntöön tarvitaan ja voidaanko muutokset toteuttaa työturvallisuuslainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä, jotta Suomi voisi sitoutua 3 artiklaan kokonaisuudessaan.

#### *Minimipalkka*

Hallitus esittää, että Suomi ei sitoutuisi 4 artiklan 1 kohtaan (oikeus kohtuulliseen palkkaan). Hallitus perustelee ehdotusta sillä, että valvontakäytännössä on alimman maksettavan palkan edellytetty olevan 60 % kansallisesta nettokeskipalkasta ja arviointitapa poikkeaa olennaisesti Suomessa voimassaolevasta palkkojen vähimmäisehtojen määräytymisestä.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan (PeVL 4/2002 vp) todennut, että TSS-sopimuksen 7 artiklan a kohta sisältää vastaavanlaisen oikeuden kohtuullisen elintason turvaavaan palkkaan ja että TSS-komitea on valvontakäytännössään Suomea koskevissa johtopäätöksissä vuodelta 1996 ja 2000 kiinnittänyt huomiota yleisen minimipalkan puuttumiseen. Suomessa palkoista päätetään pääosin työ- ja virkaehtosopimuksilla. Kollektiivisen suojan ulkopuolelle jäävissä työsuhteissa on, jollei muuta ole työso-

pimuksissa sovittu, vuoden 2001 työsopimuslain 2 luvun 10 §:n nojalla maksettava tavanomainen ja kohtuullinen palkka, minkä lisäksi lain 10 luvun säännösten perusteella on mahdollista sovitella kohtuuttomia ehtoja. Tällainen sääntely yhdessä perustuslain 18 §:n 1 momentin säännösten kanssa puoltaa perustuslakivaliokunnan mielestä sitä, että vielä harkitaan uudeleen sitoutumista myös tähän kohtaan.

Työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunta yhtyy perustuslakivaliokunnan näkemykseen, jonka mukaan minimipalkkasäännös on hyvin keskeinen työelämän oikeuksia koskeva säännös, johon sitoutumista Suomen tulee vakavasti harkita. Vaikka Suomessa ei ole varsinaista minimipalkkalakia, Suomen yleissitovuusjärjestelmä yhdessä sosiaalisten tulonsiirtojen ja verotuksen vaikutusten kanssa täyttää valiokunnan käsityksen mukaan valvontakäytännössä määritellyn viimekätisen ehdon, jonka mukaan palkan on oltava selvästi kunkin maan köyhyysrajan yläpuolella. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan työministeriö on yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa päättänyt ryhtyä selvittämään säännöksen ratifiointimahdollisuuksia. Valiokunta kiirehtii kyseisiä selvityksiä ja pitää välttämättömänä, että Suomen lainsäädäntöä ja käytäntöjä tarvittaessa kehitetään niin, että minimipalkkasäännökseen voidaan sitoutua.

*Nuorten työntekijöiden määräaikaiset lääkärintarkastukset (7 artiklan 9 kohta)*

Hallitus esittää, että Suomi ei sitoutuisi 7 artiklan 9 kohtaan, koska alle 18-vuotiaille henkilöille, jotka työskentelevät tietyissä erikseen määrättyissä ammateissa, ei järjestetä kohdan edellyttämässä laajuudessa lääkärintarkastuksia. Suomen lainsäädännön mukaan erityistä sairastumisen vaaraa sisältävissä töissä määräaikaistarkastus on toistettava 1—3 vuoden välein, ellei erityisistä syistä ole tarpeen suorittaa tarkastuksia useammin.

Valiokunta pitää 7 artiklan 9 kohdassa määriteltä työsuojelutavoitetta edelleen ajankohtaisena ja katsoo, että vaarallisiksi luokitelluissa töissä työskenteleville nuorille olisi tarpeen suorittaa säännölliset lääkärintarkastukset vähin-

tään kerran vuodessa. Valiokunta pitää tärkeänä, että hallitus käynnistää toimenpiteet nuoria työntekijöitä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi siten, että kohtaan voidaan sitoutua myöhemmin.

*Naistyöntekijöiden oikeus suojeluun raskauden ja synnytyksen yhteydessä (8 artikla)*

Peruskirjan 8 artikla koskee naistyöntekijöiden oikeutta suojeluun raskauden ja synnytyksen johdosta. Artiklaa on muutettu sikäli, että siinä määrätään naistyöntekijöiden suojelusta nimenomaan raskauden ja imetyksen aikana eikä työelämässä yleensä. Suomi on sitoutunut 8 artiklan viidestä kohdasta ainoastaan kohtaan 2, joka koskee raskauden ja äitiysvapaan aikaista irtisanomissuojaa. Sen sijaan Suomi ei ole hyväksynyt artiklan määräyksiä pakollisen äitiysvapaan pituudesta, imetysvapaasta eikä raskaana olevien naisten, äskettäin synnyttäneiden naisten tai imettävien äitien yötyörajoituksista ja vaarallisten, epäterveellisten tai rasittavien töiden rajoituksista. Uudistetusta peruskirjasta hallitus esittää, että Suomi sitoutuisi 2 kohdan lisäksi myös yötyötä koskevaan 4 kohtaan.

Työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunta korostaa äitiyssuojelun tärkeyttä sekä Suomen äitiyssuojelun korkeaa tasoa ja pitkiä perinteitä. Valiokunta pitää Suomen kansainvälisen kuvan kannalta valitettavana, jos Suomi ei voi sitoutua artiklaan nyt esitettyä laajemmin.

*Imetysvapaa (8 artiklan 3 kohta).* Hallitus esittää, että Suomi ei sitoutuisi 8 artiklan 3 kohtaan, koska kohdassa edellytettyä imetysvapaata ei ole katsottu maamme äitiys- ja vanhempainvapaiden pituudet huomioon ottaen tarpeelliseksi.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan (PeVL 4/2002 vp) todennut, että lakisääteisen palkallisen imetysvapaan puuttumisen takia perheillä ei ole vapaata valintamahdollisuutta siitä, käyttääkö vanhempainlomaa lapsen äiti vai isä. Imetysvapaan turvaaminen työhön palaaville äideille olisi omiaan edistämään isien vanhempainloma-oikeuden käyttöä ja siten sukupuolten tasa-arvoa.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan asiasta antaman lausunnon (StVL 4/2002 vp) mukaan artiklan 3 kohdassa sopimuspuolet sitoutuvat turvaamaan imettäville äideille oikeuden riittävään vapaaseen imettämistä varten. Artiklan mukaisen imetysvapaan tulee peruskirjan mukaan kuulua palkalliseen työaikaan. Sosiaali- ja terveysvaliokunta toteaa, että esityksen perusteluissa ei tämän kohdan osalta — eikä yleisesti muutoinkaan — ole vertailtu sitä, minkälaisia hyötyjä tai haittoja sitoutumisesta tai sitoutumattomuudesta seuraisi.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta katsoo, että imetysvapaan puuttuminen rajoittaa niiden lasten mahdollisuuksia rintaruokintaan, joiden äidit haluavat palata työelämään välittömästi äitiysloman jälkeen. Valiokunta huomauttaa, että maassamme pyritään parhaillaan kehittämään äitiys- ja perhevapaita koskevia säännöksiä siihen suuntaan, että perheet voivat nykyistä vapaammin valita, missä määrin äiti ja isä jakavat alusta alkaen vastuutaan lapsen hoidosta. Hallitusohjelmaan perustuen selvitetään isän oikeutta omaan vanhempainlomaan sekä mahdollisuutta pitää äitiys- ja vanhempainlomaa myös osajaksena. Tällöin mahdollistettaisiin osapäivärahan avulla äidin osapäiväinen työssäkäynti ja isällä olisi mahdollisuus hoitaa lasta samanaikaisesti osavanhempainrahan turvin. Valiokunta toteaa, että mainitut perheiden valinnan vapautta lisäävät toimet tukevat sitä, että myös Suomessa työelämän ehtoja työmarkkinaosapuolten ja hallituksen yhteistoimin kehitetään niin, että mahdollistetaan imetysvapaa työhön osallistuville äideille.

Työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunta yhtyy perustuslakivaliokunnan ja sosiaali- ja terveysvaliokunnan lausunnoissa esitettyihin näkemyksiin, joiden mukaan työelämän lainsäädäntöä ja käytäntöjä on tarpeen yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa kehittää siten, että äitiysloman jälkeen työhön palaavat äidit voivat halutessaan jatkaa rintaruokintaa. Valiokunta korostaa kuitenkin, että kyseessä tulee olla perheiden oma valinta eikä imetysvapaan mahdollistamisella ole tarkoitus rohkaista kovenevaa kilpailua työmarkkinoilla siten, että äidit käytännössä pa-

kotettaisiin tulemaan töihin mahdollisimman pian synnytyksen jälkeen.

*Äitiyssuojelu kaivostyössä ja muussa vaarallisessa työssä (8 artiklan 5 kohta).* Hallitus esittää, että Suomi ei sitoutuisi 8 artiklan 5 kohtaan, koska Suomen lainsäädäntö ei sisällä kohdan edellyttämää yksilöityä kieltoa raskaana olevien naisten, äskettäin synnyttäneiden naisten ja imettävien äitien työskentelystä maanalaisessa kaivostoiminnassa tai muussa vaarallisessa työssä. Hallituksen esityksen mukaan Suomen lainsäädäntö takaa kuitenkin hyvän suojan tällaisissa töissä työskenteleville raskaana oleville ja imettäville naisille.

Valiokunnan saamien selvitysten mukaan hallituksen esityksessä olevaa tulkintaa, jonka mukaan sopimusmääräys edellyttäisi nimenomaista raskaana olevien naisten, äskettäin synnyttäneiden naisten sekä imettävien äitien ryhmään kohdistuvaa lainsäädäntöä, voidaan pitää liian ahtaana. Koska Suomen lainsäädännön voidaan katsoa asiallisesti sisältävän 8 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun suojan, ja ottaen huomioon, että työturvallisuuslain kokonaisuudistuksen yhteydessä kansallista lainsäädäntöämme voidaan tarvittaessa tältä osin myös selkiyttää, valiokunta katsoo, että Suomi voisi sitoutua 8 artiklan 5 kohtaan jo sopimuksen ratifiointin yhteydessä.

### *Säteilyloma*

Uudistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan 2 artiklan 4 kohdan mukaan sopimuspuolet sitoutuvat poistamaan luonnostaan vaarallisiin tai terveydelle haitallisiin ammatteihin liittyvät vaaratekijät ja silloin, kun näitä vaaratekijöitä ei ole ollut mahdollista poistaa tai vähentää riittävästi, määräämään, että näissä ammateissa työskenteleville työntekijöille myönnetään joko lyhennetty työaika tai ylimääräistä palkallista vapaata. Vastaava peruskirjan kohta, johon Suomi on sitoutunut, edellyttää vain ylimääräisen loman antamista tai työajan lyhentämistä, ei sen sijaan vaaratekijöiden poistamista.

Euroopan neuvostoon tehdyn järjestökantelun perusteella sosiaalisten oikeuksien komitea

katsoi hiljattain, että terveydenhuollossa tehtävä säteilytyö on kohdassa tarkoitettua vaarallista tai terveydelle haitallista työtä. Komitea katsoi myös, että työskentely edes alhaisina annoksina saatavassa säteilyssä ei ole turvallista ja tämän vuoksi säteilytyötä tekevällä terveydenhuollon henkilöstöllä tulee olla oikeus peruskirjan edellyttämään palkalliseen lisälomaan tai lyhennettyyn työaikaan. Sosiaalisten oikeuksien komitea katsoi, että tässä tilanteessa Suomi rikkoo peruskirjan 2 artiklan 4 kohtaa. Järjestökan- telua koskevassa päätöksessään Euroopan neu- voston ministerikomitea ei kuitenkaan antanut asiassa mitään suositusta.

Eduskunta hyväksyi vuoden 1997 valtiopäi- villä hallituksen esityksen säteilylain 72 §:n ku- moamisesta (HE 209/1996 vp). Esityksellä pois- tettiin laista mahdollisuus asetuksella säätää sai- raalassa tai terveystieteiden tutkimuskeskusten säteilylomasta. Työasiainvaliokun- ta kiinnitti asiasta antamassaan mietinnössä (TyVM 3/1997 vp) huomiota siihen, että esityk- sessä käsiteltiin Euroopan sosiaalisen peruskir- jan säännöksiä varsin lyhyesti eikä arvioitu, mitä vaikutuksia esityksellä on Suomea sitoviin vel- voitteisiin. Valiokunta totesi, että peruskirjan kannalta on olennaista, pidetäänkö sairaaloiden ja terveystieteiden säteilytyötä 2 artiklan 4 koh-

dan mukaisena työnä. Lisäksi valiokunta totesi, että sopimusvelvoitteen kannalta säteilyloman terveydellisillä vaikutuksilla ei ole ainakaan pe- ruskirjan sanamuodon mukaan merkitystä.

Työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunta pitää tär- keänä, että Suomi noudattaa niitä kansainvälisiä sopimuksia ja sitoumuksia, jotka se on asianmu- kaisella tavalla sopinut ja hyväksynyt. Ionisoi- van säteilyn aiheuttamia vaaroja terveydenhuol- toalan työssä ei ole toistaiseksi pystytty poista- maan, vaan saadun selvityksen mukaan potilai- den kannalta tehokkaiden uusien hoito- ja tutki- musmenetelmien käyttö on jopa lisännyt henki- löstön säteilyaltistusta. Tästä syystä työ- ja tasa- arvoasiainvaliokunta pitää tärkeänä, että halli- tus yhteistyössä asianomaisten työmarkkinajär- jestöjen kanssa selvittää, onko tarpeen ryhtyä toimiin lainsäädännön muuttamiseksi siten, että ionisoivalle säteilylle altistuvan terveydenhoito- henkilöstön oikeus ylimääräiseen palkalliseen lomaan turvataan.

#### **Lausunto**

Lausuntonaan työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunta kunnioittavasti esittää

*että ulkoasiainvaliokunta ottaa huo- mioon, mitä edellä on esitetty.*

Helsingissä 22 päivänä maaliskuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jouko Skinnari /sd  
vpj. Raija Vahasalo /kok  
jäs. Leea Hiltunen /kd  
Anne Holmlund /kok  
Kyösti Karjula /kesk  
Esa Lahtela /sd  
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr

Pertti Mäki-Hakola /kok  
Håkan Nordman /r  
Lauri Oinonen /kesk  
Pirkko Peltomo /sd  
Tero Rönni /sd  
Jaana Ylä-Mononen /kesk  
vjäs. Matti Kangas /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ritva Bäckström.